

Handleiding kostprijberekening en kengetallen 2012

INHOUD	PAGINA
1 Inleiding	1
2 Vervangingswaarde	3
3 Restwaarde	3
4 Afschrijvingstermijn	3
5 Gebruiksuren	4
6 Rente	4
7 CUMELA Kompas Analyse	4
8 Reparatiekosten	5
9 Verzekering	5
10 Onroerend goed	5
11 Algemene kosten	5
12 Totale vaste kosten	5
13 Brandstof en smeermiddelen	6
14 Arbeidskosten	7
15 Kosten bedrijfsleiding	8
16 Bedrijfsrisico en winst	8
17 Index berekening	8

1 INLEIDING

De uitgangspunten voor het opstellen van de kostprijberekening worden behandeld op basis van de model kostprijberekening van CUMELA Nederland. Dit model is op basis van een spreadsheetprogramma (Microsoft Excel) beschikbaar gesteld. Voor leden van de organisatie is dit gratis te downloaden van onze internetsite.

Als uitgangspunt voor de berekening van de kostprijs van een machine kan de vervangingswaarde worden gehanteerd. Reparatiekosten, kosten van onroerend goed, verzekeringen en algemene kosten kunnen worden berekend door een percentage te nemen van de vervangingswaarde. Dit percentage kan afgeleid worden van gegevens die beschikbaar komen uit bedrijfsvergelijkend onderzoek. Uiteraard spreken we hier dan over het gemiddelde van een aantal bedrijven. De beste berekening maakt u overigens met uw bedrijfseigen cijfers. Wilt u deze cijfers van uw bedrijf laten berekenen, neem dan contact op met de CUMELA-infolijn (033 -247 49 99). Wij kunnen u informeren hoe u deze cijfers tot uw beschikking krijgt.

M.b.t. de indexen die in deze nieuwsbrief gehanteerd worden is in het verleden de systematiek gehanteerd om deze op basis van voorgaande jaren te bepalen. Sinds 2007 is als uitgangspunt genomen dat reeds bekende kostenontwikkelingen voor het komende jaar meegenomen worden in het indexcijfer. Per kostencomponent wordt in deze handleiding beschreven hoe deze tot stand is gekomen.

Voor specialisten in groen, grond en infra

Zelfrijder:			
Omschrijving	Uitgangspunten		
vermogen	_____ kW of in PK	_____	X kW
vervangingswaarde	_____		0,00
restwaarde in % of euro's	_____ of in euro's	_____	0,00
gebruiksuren	_____ uur		
afschrijving in % of jaren	_____ van VW of jaren	_____ jaar	
afschrijving / jaar	_____		
	_____ in procenten	_____ of	_____ in euro's
rente	_____ van VW		0,00
reparatie en onderhoud	_____ van VW	_____	0,00
arbeid eigen onderhoud	_____ van VW	_____	0,00
onroerend goed	_____ van VW	_____	0,00
verzekering	_____ van VW	_____	0,00
algemene kosten	_____ van VW	_____	0,00
totaal per jaar			0,00
kosten per uur			0,00
		brandstofgebruik	
		berekend _____ eigen waarde	
belastingpercentage of	_____	0,0 _____ liter	
brandstofprijs	_____ / liter	_____ liter	
smeermiddelen	_____		
brandstof+smeermiddelen			0,00
arbeidskosten	_____		
bedrijfsleidingvergoeding	_____		0,00
Subtotaal 2:			0,00
bedrijfsrisico	_____		0,00
Tarief			0,00
Afgerond tarief per uur:			€ 0,00
Optie om een ander eenheid of mengtarief te hanteren.			
Andere eenheid?	_____ nee	_____ eigen tarief	_____ voorstel
	_____	_____	

Index berekenen?	_____ nee		

Tabel 1: Berekeningsmodel van CUMELA Nederland

2 VERVANGINGSWAARDE

De gemiddelde stijging van de vervangingswaarde in 2011 bedraagt 2,7% (bron: inventarisatie CUMELA Nederland)¹. Dit is hoger dan de gemiddelde stijging van 2,0% in 2010. Tussen de diverse soorten machines bestaan er vanzelfsprekend verschillen in de mate waarin zij duurder zijn geworden. Het CBS is in 2009 gestopt met het verzamelen van de gegevens zoals opgenomen in eerdere handleidingen. Uit de inventarisatie onder diverse importeurs blijkt de stijging te variëren van 0% tot 5%, afhankelijk van de soort machine. Per machinegroep zien we eenzelfde spreiding. Deze spreiding is afhankelijk van het uitrustingsniveau, wijzigingen in uitvoering, technische veranderingen of marketing-technische redenen. Het is belangrijk om voor uzelf na te gaan of dit ook in uw situatie van toepassing is. Bij uw dealer kunt u de vervangingswaarde van de machine, in de uitvoering zoals u hem heeft, opvragen.

De vervangingswaarde is direct van invloed op de hoogte van de afschrijvingen. Afschrijvingen vormen het bedrag dat wordt gereserveerd om een machine na de afschrijvingstermijn te kunnen vervangen door een nieuwe. In de loop van de tijd worden machines duurder. De kosten van de afschrijvingen zullen dan ook steeds wat hoger worden. Indien er geen aanpassing van de vervangingswaarde wordt doorgevoerd, zijn de totale gereserveerde afschrijvingen minder dan de aanschafprijs van een nieuwe machine.

Voor het jaar 2011 zijn de volgende aspecten m.b.t. de vervangingswaarde het vermelden waard:

- Voor landbouwtractors varieert de stijging tussen de 2% en 5%;
- Voor oogstmachines varieert de stijging tussen de 0 en 5%;
- Voor de kleinere machines varieert de stijging tussen de 0 en 3,5%;
- Voor de grotere machines varieert de stijging tussen de 1,75% en 5%;
- Voor grondverzetmaterieel varieert de stijging tussen de 2% en 3,5%;
- Vervangingsonderdelen en banden zijn gemiddeld meer in prijs gestegen dan machines.

- De genoemde stijging van 2,7% is een gemiddelde van de bovenbeschreven variatie.

Let op effect nieuwe motoren!

Indien machineleveranciers als gevolg van aangescherpte emissie-eisen en afhankelijk van hun strategie (ingekochte voorraad motoren onder oudere regime) nieuwe of aangepaste motorenserie doorvoeren in een gedeelte van hun leveringsprogramma dan kan dit leiden tot een prijsstijging, afhankelijk van merk en machine tussen de 5 en 10%. Dit is zeker een aspect om rekening mee te houden in uw kostprijsberekening.

3 RESTWAARDE

De restwaarde is de waarde van de machine aan het einde van de afschrijvingstermijn. De restwaarde hangt af van het soort machine, de gangbaarheid van een machine en de staat van onderhoud. Van tevoren moet er dus een bepaalde restwaarde worden vastgesteld. Gangbaar is om dit uit te drukken in een percentage van de vervangingswaarde. In de praktijk worden percentages van 10, 15 of 20 % restwaarde gehanteerd. Waardevaste machines hebben een hogere restwaarde, waardoor afschrijvingskosten lager zijn.

4 AFSCHRIJVINGSTERMIJN

De afschrijvingstermijn voor de kostprijsberekening wordt normaliter gebaseerd op de technische levensduur van de machine. Machines verouderen echter niet alleen technisch, maar ook economisch. Economische veroudering ontstaat doordat machines technisch verbeteren, waardoor bijvoorbeeld de capaciteit toeneemt of de gebruikskosten van de machine minder worden. Als er een efficiëntere of verbeterde machine op de markt komt, kan de bestaande machine te duur worden in gebruik. In dat geval is de bestaande machine economisch verouderd.

De afschrijvingstermijn hangt verder af van de gebruiksintensiteit. Intensieve benutting leidt tot meer slijtage en snellere veroudering, waardoor de technische levensduur en daarmee de afschrijvingstermijn korter wordt. Voor tractoren en zelfrijdende machines, zoals graafmachines en wielladers, is een

¹ Opgenomen als uitgangspunt in het rekenmodel 2012

vuistregel dat de technische levensduur 10.000 draaiuren bedraagt. Bij een jaarlijkse benutting van 1.250 uur is dan de afschrijvingstermijn $10.000/1.250 = 8$ jaar. De afschrijvingskosten worden verkregen door de vervangingswaarde van de machine minus de restwaarde te delen door het aantal afschrijvingsjaren.

5 GEBRUIKSUREN

De benutting per jaar varieert sterk per soort machine. Ook bij een zelfde machine is de variatie in de praktijk groot. Het aantal gebruiksuren kunt u binnen uw onderneming zelf vaststellen.

Voor de kostprijsystematiek is het belangrijk dat er rekening gehouden wordt met een verschil in gebruiksuren (draaiuren) en in rekening te brengen uren. Loonbedrijven rekenen lang niet altijd aan- en afvoerkosten; vaak worden alleen de effectief gedraaide uren of bewerkte hectares in rekening gebracht. De draaiuren van de machine zijn daardoor meestal hoger dan de in rekening gebrachte uren. Het verschil betreft overwegend transport uren, die feitelijk ook moeten worden doorberekend; ook dan draait de machine en kost de chauffeur of machinist geld. Het verdient aanbeveling om eens vast te stellen hoeveel transport uren er per machine gemaakt worden en in welke mate deze in rekening worden gebracht. Binnen deze kostprijsystematiek dient de benutting te worden gebaseerd op de effectieve uren.

6 RENTE

Investerings in machines beslaan vaak een middellange termijn van gemiddeld 5 tot 10 jaar. Voor de financieringskosten dient er dan ook gerekend te worden met de gemiddelde rente over deze termijn. Een systeem is om rente te baseren op een voortschrijdend gemiddelde; dit om de fluctuaties in de rente te dempen. De rente kan daarbij gebaseerd worden op de spilrente voor variabele, 3 jaar vaste en 5 jaar vaste leningen. Het voortschrijdende gemiddelde van de spilrente over de afgelopen 3 jaar bedroeg over 2005 5,0% (bron: Rabobank). De Rabobank is helaas gestopt in 2006 met het hanteren van de spilrente.

In plaats daarvan is gekozen voor de rente voor een 5-jarige lening inclusief toeslag. De Rabobank geeft hiervoor een percentage weer van 5,5%. Ten opzichte van 2011 is dit percentage gelijk gebleven.

Het rentepercentage over 2011 is gelijk gebleven op 5,5%.

De rentekosten worden berekend over het gemiddeld geïnvesteerd vermogen gedurende de afschrijvingstermijn. Gemiddeld geïnvesteerd vermogen is de vervangingswaarde plus de restwaarde gedeeld door 2.

7 CUMELA KOMPAS ANALYSE

CUMELA Nederland voert al geruime tijd een bedrijfsvergelijkend onderzoek uit in de cumelasector, CUMELA Kompas Analyse geheten. Deelname aan het onderzoek staat open voor alle cumelabedrijven. De gegevens zijn daarnaast goed te gebruiken bij het maken van een kostprijsberekening en om uw eigen bedrijfsresultaat te vergelijken met overige deelnemers aan het onderzoek en met het gemiddelde uit uw sector. Indien u geïnteresseerd bent in deelname aan CUMELA Kompas Analyse kunt u contact opnemen met CUMELA Nederland.

De gegevens in tabel 2 zijn afkomstig uit het bedrijfsvergelijkend onderzoek over 2010. In dit onderzoek wordt onderscheid gemaakt naar verschillende typen cumelabedrijven, afhankelijk van het aandeel agrarisch loonwerk in de bruto marge. In de tabel treft u tevens het gemiddelde aan voor alle bedrijven. De kostenposten, uitgedrukt in % van de vervangingswaarde, variëren afhankelijk van het soort bedrijf.

Natuurlijk kunt u ook de gegevens uit uw eigen administratie gebruiken.

	Reparatiekosten	Verzekering	Onroerend goed	Algemene kosten
Alle deelnemers:	5,4%	1,3%	1,6%	2,2%
Cumelabedrijven actief in:				
• Akkerbouw	4,5%	0,7%	1,4%	1,2%
• Veehouderij	5,2%	1,0%	1,2%	1,7%
• meerdere agrarische sectoren	6,1%	1,8%	1,9%	3,0%
• grondverzet en cultuurtechniek	4,3%	0,9%	1,0%	1,3%
• overige	5,5%	1,2%	1,6%	2,2%

Tabel 2: Kosten uitgedrukt in % van de vervangingswaarde (bron: CUMELA Kompas 2010)

8 REPARATIEKOSTEN

Reparatiekosten zijn onder te verdelen in twee soorten; reparatie door derden en eigen reparatie. Reparatie door derden zijn arbeidskosten van externe monteurs en onderdelen. Onder eigen reparatie wordt verstaan de arbeidskosten van het eigen personeel die toegerekend kunnen worden aan de machines. De kosten omvatten groot onderhoud en reparatietijd, maar ook klein onderhoud en schoonmaken van de machines.

De kosten van reparatie door derden alsmede onderdelen bedragen gemiddeld 5,4% (4,3 – 6,1%) van de vervangingswaarde van de machines (bron: CUMELA-Kompas 2010). Voor de kosten van eigen reparatie/onderhoud kunt u ook een percentage van de vervangingswaarde aannemen. Uitgaande van onderzoek in het verleden, hetgeen gebaseerd was op een cumelabedrijf van gemiddelde omvang bedroeg de post eigen reparatie/onderhoud ongeveer 3% van de vervangingswaarde.

Natuurlijk kunt u ook uitgaan van de zelf vastgelegde gegevens m.b.t. een bepaalde machine.

9 VERZEKERING

De verzekeringskosten van machines bedragen gemiddeld 1,3% (0,7 – 1,8%) van de vervangingswaarde (bron: CUMELA-Kompas 2010). Afhankelijk van het type bedrijf zijn hierin wel verschillen. Indien u beschikt over de werkelijke verzekeringskosten van de machines is het verstandig om die gegevens in te vullen.

10 ONROEREND GOED

Kosten aan onroerend goed zijn alle kosten aan gebouwen en erf, waaronder ook de werkplaats en de kantoorruimte, inclusief de verzekeringskosten. **Kosten voor onroerend goed gebaseerd op percentage van de vervangingswaarde bedragen gemiddeld 1,6%** (1,0% – 1,9%). (bron: CUMELA-Kompas 2010).

11 ALGEMENE KOSTEN

Onder algemene kosten vallen de kosten voor auto, telefoon, administratie, porti, reclame, contributies, abonnementen, bedrijfsverzekeringen, enz. Deze kunnen worden uitgedrukt in een percentage van de aanschafwaarde van machines. **Deze kosten bedragen gemiddeld 2,2 %** (1,2 – 3.0 %) **van de vervangingswaarde.** (bron: CUMELA-Kompas 2010).

12 TOTALE VASTE KOSTEN

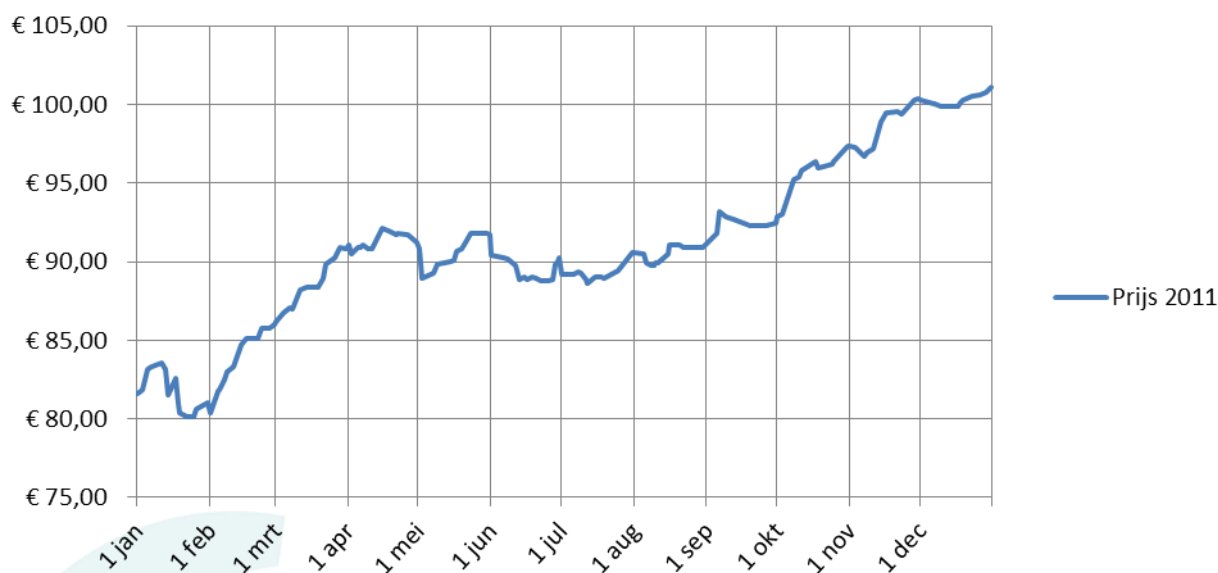
De totale vaste kosten per jaar worden gevormd door de optelling van de onderdelen. De totale jaarkosten gedeeld door het aantal in rekening te brengen effectieve uren per jaar leidt tot de vaste kosten per uur.

13 BRANDSTOF EN SMEERMIDDELEN

Jaar	Gemiddelde prijs	Verandering t.o.v. voorgaande jaar
2007	€ 76,44	
2008	€ 91,90	+20,2%
2009	€ 75,42	-17,9%
2010	€ 89,29	+18,4%
2011	€ 104,60	+17,1%

Tabel 3: Gemiddelde prijs NEN-EN 590 en verandering ten opzichte van voorgaande jaar

De brandstofkosten per machine hangen af van het verbruik per uur en de prijs van de brandstof. In vergelijking met de voorgaande jaren wordt vanaf 2011 het prijsverloop gevolgd en weergegeven van dieselolie met kwaliteit EN 590. In tabel 3 zijn de gemiddelde prijzen te zien van dieselolie met kwaliteit EN 590 in de afgelopen jaren. De brandstofprijs laat een regelmatige stijging zien in 2011. In grafiek 1 is het verloop van de gemiddelde gasolieprijs in 2011 weergegeven. Het prijsniveau ligt aan het eind van het jaar 8,5% hoger dan in januari 2011.

Grafiek 1: Verloop prijspeil dieselolie met kwaliteit EN 590, 2011 losgestort, > 4.000 ltr (bron: CUMELA Nederland gemiddelde referentieprijsen BP, Esso, Shell, Texaco, Total, Kuwait)

Over 2011 bedroeg de gemiddelde prijs van dieselolie met kwaliteit) NEN EN 590 104,60 eurocent per liter (bron: gegevens van diverse brandstofproducenten 2011). De stijging is daarmee 17,1% ten opzichte van 2010.

In onderstaande tabel kunt u zien hoe de brandstofprijs zich in de afgelopen jaren heeft ontwikkeld.

	jan	febr	mrt	april	mei	juni	juli	aug	sept	okt	nov	dec
2007	100,0	102,2	103,9	107,3	106,4	109,1	109,1	109,1	112,2	115,1	125,4	122,5
2008	121,5	123,0	130,1	134,3	152,2	151,3	155,0	143,1	138,9	128,6	117,1	101,3
2009	103,1	105,9	103,4	104,6	106,1	111,9	109,2	113,1	110,6	112,2	114,0	113,7
2010	118,7	119,0	125,0	130,4	131,4	131,4	129,1	128,9	129,8	130,9	132,8	138,2
2011	142,7	146,1	152,4	154,4	150,6	148,7	150,3	148,5	150,6	152,3	156,4	154,9
2012	159,5	161,5										

Tabel 4: Index brandstofprijzen (prijspeil 2007=100)

Voor bedrijven die meer verbruiken dan 153.000 liter gasolie op jaarbasis is vanaf 2008 de teruggaafregeling van energiebelasting ieder jaar afgebouwd met 3 cent per liter. Dit is in de ontwikkeling van

de brandstofkosten niet meegenomen, maar kan op de werkelijke kostprijs van het individuele bedrijf, dat meer verbruikt dan 153.000 liter, zeker een groot effect hebben.

Berekenen brandstofkosten

Voor brandstofverbruik kunnen diverse rekenmodellen worden gehanteerd om te berekenen wat de brandstofkosten zijn.

Een vuistregel voor berekening van het verbruik is 1 liter per 5 kW vermogen. Hierbij wordt geen rekening gehouden met de intensiteit van het gebruik van het werktuig of trekker. Een nauwkeuriger berekening is te maken op basis van het belastingspercentage en de verbruiksfactor. Het belastingspercentage is de mate van belasting van de motor. De standaardbelasting voor een tweewiel aangedreven trekker is 60%, voor vierwiel aangedreven trekkers 70 % en voor zelfrijdende werktuigen 80 %. De verbruiksfactor is een getal waarmee het brandstof verbruik per belaste kW uitgerekend kan worden. Uitgegaan wordt van 1 liter dieselolie per 4 belaste kW. In onderstaand voorbeeld is de berekeningswijze aangegeven.

Belastingspercentage * kW / verbruiksfactor 4 = liter per uur * prijs per liter = kosten per uur
(Bron: IMAG)

Voorbeeld brandstofverbruik van een vierwiel aangedreven trekker van 100 kW.

Voorbeeld : $70 \% * 100 \text{ kW} = 70 : 4 = 17,5 \text{ liter per uur} * \text{€ } 1,00 = \text{€ } 17,50 \text{ per uur}$.

De beste manier om het verbruik te bepalen is uiteraard door zelf het verbruik te registreren.

Smeermiddelen

Voor de kosten van olie en smeermiddelen kan gemiddeld genomen 10% gerekend worden van de brandstofkosten van de machine. Dit percentage kunt u berekenen door de totale kosten van olie en smeermiddelen per jaar te delen door de totale kosten van brandstof per jaar * 100 %.

14 ARBEIDSKOSTEN

Arbeidskosten per uur kunt u berekenen op grond van uw loonkosten en het aantal effectieve uren binnen uw onderneming. Het verdient aanbeveling om de gemiddelde loonkosten per man per uur te bepalen. Hierbij moet ook rekening worden gehouden met extra kosten van overuren en bijvoorbeeld reiskosten.

Jaarlijks wijzigen de loonkosten. In onderstaande tabel 5 is de ontwikkeling van de loonkosten (CAO-LEO) te zien in de periode 2006-2012. De kostenstijgingen als gevolg van brutoloonwijzigingen en premiewijzigingen worden meegenomen (zie ook: 1 Inleiding).

	jan 2006	jan 2007	jan 2008	jan 2009	jan 2010	mrt 2010	jan 2011	feb 2011	juli 2011	jan 2012	juli 2012
Brutoloonwijziging	+0,5%			+1%		+0,75 %		+1,25%	+1%	+0,75%	+0,75%
Premiewijziging	*	*	*	*	*		*			*	
Vast of bepaalde tijd een jaar of langer	100	102,3	105,9	108,8	110,3	111,1	111,2	112,7	113,9	114,1	115,0
Bepaalde tijd korter dan een jaar	100	100,7	103,8	103,4	105,9	106,7	106,7	108,1	109,3	109,2	110,1

Tabel 5: Index loonkosten (functiegroep D, functieschaal 7)

In de index loonkosten zijn de volgende componenten meegenomen: brutoloon, werkgeverslasten, vakantietoelage, gedifferentieerde WGA-premie, reiskosten (5-10 km) en kledingvergoeding. Eventuele overuren en verzuimpremie zijn niet meegenomen in de index loonkosten.

De loonkosten zijn in 2011 2,3% gestegen voor arbeidsovereenkomsten korter dan 1 jaar en 2,6% voor contracten van een jaar of langer.

Loonkosten 2012

Aangezien in februari 2012 een akkoord is bereikt over een nieuwe CAO is het nu mogelijk om ontwikkelingen van de loonkosten over geheel 2012 te berekenen. In vergelijking met vorig jaar zijn de volgende premies verhoogd: premie BPL pensioen, de premie werkloosheidsfonds en de premie

wachtgeldfonds. Verlaagd zijn de volgende premies: WAO/WIA basispremie en bijdrage van de Zorgverzekeringwet.

Let op effect van de bijdrage Zorgverzekeringwet
De premie voor de bijdrage van de Zorgverzekeringwet is weliswaar verlaagd per januari 2012 echter het bedrag waarover deze bijdrage berekend wordt is verhoogd. Dit heeft tot gevolg dat indien de loonkosten meer bedragen dan 36.000 euro de stijging van de loonkosten groter is dan bovengenoemde loonkostenstijging.

15 KOSTEN BEDRIJFSLEIDING

Let op: De functie van bedrijfsleider is niet opgenomen in het systeem van functiewaardering. Vaststellen van het salaris doet u dus in overleg met de persoon in kwestie.

In onderstaand schema is voor een aantal situaties berekend wat de toeslag is voor de vergoeding van de bedrijfsleiding.

Kosten bedrijfsleiding per jaar	Aantal medewerkers						
	6	8	10	12	15	20	25
€ 40.000	4,81	3,61	2,89	2,41	1,93	1,44	1,16
€ 45.000	5,42	4,06	3,25	2,71	2,17	1,62	1,30
€ 50.000	6,02	4,51	3,61	3,01	2,41	1,81	1,44
€ 55.000	6,61	4,96	3,97	3,31	2,65	1,99	1,59
€ 60.000	7,22	5,42	4,33	3,61	2,89	2,17	1,73

Tabel 6: Toeslag vergoeding bedrijfsleiding per uur

16 BEDRIJFSRISICO EN WINST

Voor bedrijfsrisico zien we in den lande allerlei diverse situaties. U dient zelf te bepalen welke toeslag u op uw totale kosten zet om dit risico te dekken. Het is belangrijk hier een post voor op te nemen. Risico's die bijvoorbeeld hiermee afgedekt moeten worden is de slechte benutting van machines als gevolg van weersomstandigheden of onvoorziene omstandigheden zoals bv dierziektes, etc. Percentages voor dit risico variëren in de praktijk tussen de 8 en 15 %.

17 INDEX BEREKENING

De index berekening is bedoeld om op een snelle manier uit te rekenen met welke kostenstijging per bewerking rekening behoort te worden gehouden. Ter verduidelijking volgt een voorbeeld berekening betreffende een arbeidskostenindex en een machinekosten-index

Arbeidskostenindex

Bij de arbeidskostenindex wordt het gemiddelde uitgerekend over het aandeel vaste, vast met overbrugging en losse werknemers. De kostenindex geeft het percentage dat de arbeidskosten voor deze groep gemiddeld gestegen zijn met inbegrip van kosten voor ziekteverzuim.

Onderstaand schema is te vinden in het kostprijsprogramma, onder tabblad index. Vul in de kolom 'aandeel in%' de verhouding in waarin de verschillende dienstverbanden op uw bedrijf voorkomen. Het sectorgemiddelde is 60-20-20 (vast, vast met ofb, los). In de kolom 'kostenindex' vult u de percentages in van kostenstijging per dienstverband.. Het programma rekent dan zelf uit wat arbeidskostenindex voor uw situatie is.

Berekenen van de arbeidskostenindex			
soort dienstverband:	aandeel in %	kostenindex	totaal index
* Vast			
* Vast + STOF			
* Los			
TOTAAL	100 %		

Tabel 7: Voorbeeldberekening arbeidskostenindex

Machinekosten Index

Onderstaand schema is eveneens te vinden onder het tabblad index van het kostprijsprogramma. Wanneer u in de eerste kolom het tarief, de arbeidskosten voor de medewerker in kwestie, de kosten voor brandstof per uur en evt. hulpstoffen. In de tweede kolom verschijnt dan het aandeel in de kosten ter onderdeel. Het overblijvende percentage is dat van machinekosten.

In de kolom 'kostenindex' vult u het percentage in wat u hierboven uitgerekend heeft (zie tabel arbeidskostenindex). Vervolgens de index voor brandstof van dit jaar (zie elders in deze nieuwsbrief). Evenzo voor de hulpstoffen, het rentepercentage en de stijging van de vervangingswaarde. Het programma rekt dan zelf weer uit wat de index voor deze machine is.

Omschrijving:	Voorbeeldwerktuig X			
	Tarief	Aandeel in de kosten	Kosten index	Prijs index
Tarief vorig jaar	€ 46,00			
Deel arbeidskosten, incl. bedrijfsleiding	€ 25,77			
Deel brandstof	€ 8,50			
Hulpstoffen				
Wijziging rentepercentage				
Vervangingswaarde				
		100,0 %		
Prijsindex				

Tabel 8: Voorbeeldberekening machinekostenindex